

---

# האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

יצירות מופת בספרות עולם - א - 10510

תאריך עדכון אחרון 06-10-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: בוגר

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: ביה"ס לספרויות עתיקות וחדשות

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): דר טליה אריאב

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: [talia.ariav@mail.huji.ac.il](mailto:talia.ariav@mail.huji.ac.il)

שעות קבלה של רכז הקורס: יום שלישי, 14:30

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

בקורס נציע טעימה ממגוון יצירות מופת מכוונות בספרות העולם, מהעת העתיקה ועד לימי הביניים. נקרא סוגות שונות (אפוסים, מחזות, שירה, ועוד) במבט השוואתי, כפי שהתחברו בזמנים ובמקומות שונים, ובתוך כך נבחן את פוליטיקת היווצרות קאנון המופת העולמי. בכל שיעור נקרא מיצירה אחת או יותר, ונידרש להקשריה ההיסטוריים והספרותיים. לאורך הקורס ובהקשר של כל יצירה, נתמקד בשאלות על ייצוגים של המצב האנושי, ספרות ואתיקה, זהות ומגדר, והאופן בו כל יצירה מתבוננת על מעשה הכתיבה עצמו.

מטרות הקורס:

- לחשוף את תלמידות ותלמידי שנה א' בחוגים הספרותיים ואת תלמידות ותלמידי אבני פינה למגוון יצירות מכוונות מספרות העולם.
- לספק כלים בסיסיים לניתוח מעמיק, השוואתי וביקורתי של יצירות ספרות.
- לעודד מחשבה ביקורתית על הפוליטיקה של היווצרות הקאנון העולמי, ומכאן על מקומה של ספרות בחברה ובעולם.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

בסיומו של קורס זה, סטודנטיות וסטודנטים יהיו מסוגלות. ים לדבר באופן אינטליגנטי ועל סמך קריאה על יצירות מרכזיות בספרות העולם. הן ירכשו היכרות בסיסית עם רגעי מפתח בהתפתחות הספרות העולמית מהעת העתיקה ועד לראשית העת החדשה. כמו כן, הן יוכלו לנתח יצירות ספרות תוך שימת דגש על תימות מרכזיות העולות מן היצירות, לקשר בין היצירה להקשר ההיסטורי בו נוצרה, ולעמוד על האופן בו היא מתכתבת עם המסורת הספרותית ממנה היא צומחת.

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: פרונטלית

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:  
חטיבה ראשונה: אפוסים במבט השוואתי.

שיעור ראשון: עלילות גילגמש.

שיעור שני: האיליאדה.

---

שיעור שלישי: המהאבהארטה.

חטיבה שניה: מחזות מכוננים, מבט השוואתי.

שיעור רביעי: הטרגדיה היוונית, אגממנון לאייסיכלוס.

שיעור חמישי: הנאטקה הסנסקריטית, אורושי ופוררווס לקאלידאסה.

חטיבה שלישית: שירה, תשוקה ואהבה

שיעור שישי: המשתה לאפלטון.

שיעור שביעי: לקט שירים מספפו, קאטולוס והוראטיוס.

שיעור שמיני: שיר השירים.

שיעור תשיעי: שירת הסנגם ודקדוק האהבה.

חטיבה רביעית: ספרות כמעשה דתי

שיעור עשירי: שירה בודהיסטית עתיקה

שיעור אחד עשר: שירת דבקות טמילית.

שיעור שנים עשר: דנטה והקומדיה האלוהית.

חטיבה חמישית: מה במסגרת?

שיעור שלושה עשר: אלף לילה ולילה.

שיעור ארבעה עשר: הדקמארון לבוקאצ'ו.

חומר חובה לקריאה:

עלילות גילגמש. תרגום מתוך: ש. שפרה ויעקב קליין. (בימים הרחוקים ההם, אנתולוגיה משירת המזרח הקדום. תל אביב 1996). לוח 1,2,8,10. עמ' 183-196, 250-254, 261-274.

הומרוס, איליאדה, תרגום אהרון שבתאי (תל אביב, 2016), שירים 1,18,24

*The Mahabharata, Book one, The Book of The Beginning, translation: Van Buitenen (Chicago, 1980), chapters 1.56-7 and*

*The Mahabharata, Book two, The Book of the Assembly, translation: Van Buitenen (Chicago, 1981) chapters 2.43-65.*

אייסיכלוס, אגממנון, תרגום אהרון שבתאי (תל אביב, 1990).

---

אורושי ופוררווס לקאלידאסה, תרגום: עמרם פטר ("המלך מאוהב," ירושלים, 2018).

המשתה לאפלטון. מיוונית מרגלית פינקלברג (תל אביב 2001).

סאפפו, "מישהי, אני אומרת, תזכור אותנו", תרגום שמעון בוזגלו (רעננה, 2009), שירים 1, 2, 16, 23, 31, 47, 48, 55, 58, 94

קאטולוס, שירי קאטולוס, תרגום רחל בירנבאום ודוד וייסרט (ירושלים, 1989), שירים 1, 2, 3, 5, 7, 11, 35, 50, 51, 52

הוראטיוס, השירים [האודות], תרגום רחל בירנבאום (ירושלים, 1998), שיר א 1, א 13, א 33, ב 5, ב 12, ג 29, ג 30

ספר שיר השירים.

שירת הסנגם ודקדוק האהבה. תרגום דוד שולמן. (ירושלים, 2012) שירים א-מ.

"שירת הארה" תרגום מפאלי, אביתר שולמן (ירושלים, 2013). שירים מתוך 'אוסף הדרשות' (עמ' 19-45) ו'פרק השמיניות' (עמ' 59-102).

*Therigatha: Poems of the first Buddhist Women*

תרגום מפאלי: Hallisey Charlie

(71-3 עמ'). וחמישה, ארבעה, שלושה, שניים, אחד שיר בית עם שירים (Cambridge, 2015)

*Endless Song*

(*Tiruvaymoli*)

by Nammalvar. From Tamil: Archana Venkateshan. (Penguin India, 2020).

ארבעים בתי שיר ראשונים. ראו בליווי עם הביצועים הבאים: [https://www.youtube.com/watch?v=lul\\_UYJpWOA&eq;420s&ab\\_channel=CharsurArtsFoundation](https://www.youtube.com/watch?v=lul_UYJpWOA&eq;420s&ab_channel=CharsurArtsFoundation).

דנטה, התופת, תרגום יואב רינון (ירושלים, 2014), מזמורים 1-5, 26

לילות ערב: מבחר מאלף לילה ולילה, כרך א', מערבית, חנה עמית כוכבי. (תל אביב, 2008).  
הקדמה + לילה ראשון, והמעשה בסבל והנערות (לילות 9-19).

ג'ובאני בוקאצ'ו, דקאמרון, תרגום גאיו שילוני ואריאל רטהאוז (ירושלים, 2000), יום ראשון הקדמה, יום ראשון סיפור ראשון, יום ראשון סיפור שלישי, יום שני סיפור חמישי, יום שלישי סיפור עשירי, יום רביעי, הקדמה וסיפור ראשון, יום עשירי סיפור עשירי

חומר לקריאה נוספת:

---

מרכיבי הציון הסופי :

הגשת עבודה מסכמת / פרויקט גמר / מטלת סיכום / מבחן בית / רפרט 70 %  
מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות  
20 %  
נוכחות / השתתפות בסיור 10 %

מידע נוסף / הערות:

אין